

Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Dolní Branná, okres Trutnov

Adresa: 543 62 Dolní Branná 193

Identifikátor školy: 650 064 917

Termín konání inspekce: 25. – 28. květen 2004

Čj.:	i2-1113/04-5023
Signatura:	oi5bx105

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve vybraných předmětech na I. stupni v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda, hudební výchova a výtvarná výchova vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve vybraných předmětech a skupinách předmětů (viz bod 1) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve vybraných předmětech (viz bod 1) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům za období školního roku 1999/2000, 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003 a 2003/2004.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola se všemi ročníky I. stupně v Dolní Branné, okres Trutnov, č.p. 193 je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je obec Dolní Branná, se sídlem 543 62 Dolní Branná 256. Součástí školy jsou mateřská škola, školní družina a školní jídelna.

Ke dni inspekce základní škola vzdělávala v I. třídě (samostatně), ve II. třídě (2. a 5. ročník) a ve III. třídě (3. a 4. ročník) celkem 50 většinou místních žáků (kapacita je 90 žáků).

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V základní škole působí v tomto školním roce celkem šest pedagogických pracovníků včetně ředitelky, vychovatelek školní družiny a externisty, který vyučuje anglický jazyk, s délkou pedagogické praxe od 10 do 47 let. O provoz budovy se stará jedna provozní pracovnice na plný úvazek.

Dvě vyučující nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na I. stupni. Ze sledovaných předmětů vyučuje vychovatelka školní družiny se středoškolským vzděláním prvouku v 1. a 3. ročníku a matematiku v 1. ročníku. Výuku výtvarné výchovy zajišťuje učitelka (důchodkyně), která má aprobaci pro všeobecně vzdělávací předměty na II. stupeň a střední školy. Výuka všech ostatních předmětů je realizována plně odborně a pedagogicky způsobilými učiteli.

Ředitelka školy, která je zároveň třídní učitelkou v 1. ročníku, má v písemné podobě zpracované takové dokumenty, které jí v plné míře umožňují vysoce kvalitní a funkční řízení. Školní rok je organizován dle „Výchovně vzdělávacího plánu školy“, který podrobně rozpracovává priority ve vzdělávání a výchově žáků včetně zařazení témat vstupu České republiky do Evropské unie, prevenci sociálně patologických jevů, ochrany člověka za mimořádných situací, ekologie, tělovýchovy a sportu, činnosti školní družiny, spolupráci se zřizovatelem a rodiči.

Učitelé a provozní pracovnice plní úkoly podle „Organizačního řádu školy“ s jasně vymezenými kompetencemi ve vnitřním členění organizace a jejich součástí, dále podle „Provozního řádu školy“ a podrobně zpracovaných pracovních náplní. „Koncepte rozvoje školy“ je realisticky rozpracována s výhledem na několik příštích let a „Plán personálního

rozvoje pedagogických pracovníků“ odráží bezprostřední úkoly kvalitního zajištění výuky všech předmětů s důrazem na zvládnutí informačních technologií, práci se žáky s diagnostikovanými vývojovými poruchami učení, envirometnální výchovu a komplexní oblast psychologie mladšího školního věku.

Předložené dokumenty jsou zpracovány jasně, přehledně a plně vyhovují potřebám systematického i operativního řízení.

Vnitřní informační systém je založen na každodenním kontaktu všech zaměstnanců, dále na pravidelných schůzkách, operativních poradách a především na čtvrtletně konaných pedagogických radách. Veškeré potřebné informace jsou zveřejňovány na nástěnce ve sborovně. Takto nastavený systém umožňuje okamžitý přenos veškerých informací.

Ředitelka školy má vytvořen mechanismus pomoci a vedení nekvalifikované vyučující (vychovatelka školní družiny), které věnuje individuální pozornost nejen formou četných hospitací s podrobnými rozbory hodin, ale i neformální radou a motivujícím povzbuzením. Její „Plán hospitací a kontrol“ zahrnuje témata, která se v jednotlivých školních rocích cyklicky obměňují a vzájemně doplňují a slouží tak k optimalizaci kontroly kvality výchovně-vzdělávacího procesu a naplňování učebních osnov.

Ve škole nejsou ustaveny metodické orgány, ale všichni vyučující vzájemně spolupracují, koordinují tematické plány učiva, připravují a realizují školní i mimoškolní akce. Pro žáky jsou deklarována jejich práva – především na ochranu před informacemi škodícími jejich pozitivnímu rozvoji a právo sdělit svůj osobní názor vyučujícím a ředitelce školy.

Potřebná péče je věnována dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků, kteří se pravidelně účastní všech dostupných akcí pořádaných Pedagogickým centrem v Hradci Králové a Trutnově. Svoje poznatky efektivně promítají do výuky.

Všichni zaměstnanci školy jsou ředitelkou pravidelně hodnoceni. Stanovená kritéria zohledňují především nadstandardní péči integrovaným žákům a mimoškolní aktivity. Výsledky jsou promítány do výše nenárokových složek platu.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům hodnoceny jako vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Školní budova je z roku 1870 a poslední rekonstrukcí prošla v roce 1995. Péčí zřizovatele je vzhledem k porovnání se srovnatelnými školami nadstandardně vybavena. Prostorové podmínky uvnitř budovy i v jejím bezprostředním okolí se zahradou, hřištěm a školním pozemkem plně umožňují realizaci zvoleného vzdělávacího programu i potřebnou relaxaci žáků.

Škola disponuje moderními informačními technologiemi včetně výukového softwaru, didaktickou technikou a značným množstvím variabilních typů pomůcek, obrazů, nástěnných zeměpisných a přírodovědných map a velmi dobře zásobenou žákovskou i učitelskou knihovnou. Žáci užívají nejmodernější ucelené řady učebnic a školních atlasů od různých vydavatelství. Ve výuce jsou dále běžně užívány nejrůznější doplňkové publikace odborného i populárně naučného obsahu.

Vybavení tříd nábytkem je plně funkční, lavice jsou různě vysoké a obměňovány podle potřeb žáků. Všechny místnosti mají možnost zatemnění. Většinou jsou rozděleny na pracovní

a odpočinkový prostor, jsou čisté světlé, vyzdobené květinami a žákovskými výtvarnými a rukodělnými pracemi a působí celkově vysoce estetickým dojmem.

Materiální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti školy jsou hodnoceny jako vynikající.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Pro žáky se specifickými poruchami učení jsou vypracovány kvalitní individuální vzdělávací programy.

Vzdělávací program je realizován v souladu s potřebami žáků základní školy.

Probírané učivo bylo v souladu s platnými osnovami. Při úpravách učebního plánu ředitelka přihlédla k podmínkám školy. Hodinové dotace vyučovacích předmětů odpovídají učebnímu plánu, počet hodin týdně odučených v jednotlivých ročnících je rovněž v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Kontrolovaná povinná dokumentace je vedena průkazně a velmi pečlivě. Ojedinelé nedostatky formálního charakteru byly odstraněny v průběhu inspekce.

Výuka je realizována v souladu s učebními dokumenty zvoleného vzdělávacího programu.

Průběžná kontrola plnění učebních dokumentů je ředitelkou školy vykonávána systematicky.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Organizace vzdělávání se řídí vypracovaným rozvrhem výuky. Při sestavování rozvrhu výuky byla respektována základní psychohygienická hlediska. Stanovené délky přestávek jsou dodrženy. „Provozní a organizační řád“ ředitelka školy vydala a je vyvěšen. „Vnitřní řád školy“ je schválený pedagogickou radou a obsahuje práva i povinnosti žáků. Informační mechanismy směrem k žákům a rodičům jsou stanoveny a zajišťují bezproblémový přenos informací.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Funkce výchovného poradce není ve škole ustanovena. Ředitelka školy a další jedna učitelka je proškolená v oblasti reedukace vývojových poruch učení. Ředitelka koordinuje péči o žáky se speciálními výchovnými a vzdělávacími potřebami, iniciativně se podílí na řešení výchovných problémů žáků základní školy. Spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, ale i dalšími odborníky v této oblasti. Má zpracovaný „Minimální preventivní program školy“, spolu s dalšími učitelkami organizuje pro žáky příslušné besedy. V průběhu školního roku plní úkoly z oblasti ochrany člověka za mimořádných událostí. V rámci environmentální výchovy spolupracuje základní škola s Krkonošským národním parkem ve Vrchlabí. Učitelky pravidelně pořádají pro žáky 3. – 5. ročníku týden ekologické výchovy na Rýchorách. Dále spolupracují s ekologickým střediskem Sever v Horním Maršově.

Výchovné poradenství se podílí na zlepšení výchovně- vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na I. stupni základní školy v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda, hudební výchova a výtvarná výchova

V průběhu inspekční činnosti byly provedeny hospitace u tří učitelek ve všech třídách a ročnících v celkovém počtu 24 hodin. Všechny hospitované vyučovací jednotky vykazovaly

věcnou a odbornou správnost. Vliv absence odborné a pedagogické způsobilosti u dvou vyučujících na kvalitu výuky nebyl pozorován, paní učitelky jsou velmi zkušené a mají dlouholetou praxi ve školství.

Stanovené výukové cíle byly vhodně a přiměřeně zvoleny k aktuálnímu stavu tříd. Kvalitně zpracované neformální tematické plány, vycházející z učebních osnov, napomáhají funkčnosti a kontinuitě probíraného učiva. Časová dotace hodin korespondovala s tematickými celky. Probírané učivo plynule navazovalo na předcházející látku a vhodně ji rozšiřovalo. Všechny vyučovací jednotky byly vyučujícími předem velmi dobře promyšlené a připravené.

Hodiny českého jazyka a čtení preferovaly hlasité a celovětné vyjadřování žáků se zdůvodňováním gramatických jevů ustáleným způsobem. K písemnému projevu docházelo vždy až po náležitém ústním procvičení. Učitelky dbaly na správný sklon sešitů a držení psacího nástroje. V matematice byl důraz položen na rutinní zvládnání základních početních úkonů, logický úsudek při řešení slovních úloh a správné rýsovací návyky v geometrii. V hodinách prvouky, přírodovědy a vlastivědy žáci pracovali s různými druhy informací, učebnice užívali jako jeden z pracovních nástrojů. Strukturované jednoduché zápisy látky doplňované obrázky usnadňovaly žákům jejich domácí přípravu.

Vhodně vybavené a esteticky vyzdobené učebny napomáhají naplnění cílů výuky a usnadňují realizaci činností, tak jako důsledné využívání učebnic, pracovních sešitů, nakopírovaných listů, ale i encyklopedické literatury a obrazového materiálu. Velmi vhodně zařadily učitelky v několika hodinách práci s internetem a využití didaktické techniky.

Vnitřní účelné členění hodin vycházelo z malotřídního uspořádání výuky. Všechny učitelky efektivně střídaly výuku frontální se samostatnou prací žáků. V některých hodinách byla využita skupinová i párová práce. Učitelky dbaly na zásady názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Ve většině navštívených hodin vedly učitelky žáky k logickému uvažování, samostatnému vyhledávání informací, k aplikaci nových poznatků do běžného života. Vysoká aktivita žáků dokazovala zájem o výuku a byla ze strany vyučujících systematicky podporována. Učitelky neopomíjely individuální přístup k žákům, čemuž odpovídalo i vhodné pracovní tempo výuky a citlivé řešení i neobvyklých situací. Úkoly směřované k žákům byly jasné a srozumitelné. Často vkládané relaxační prvky, jako práce na koberci, soutěže u tabule, zpěv, hádanky, prvky dramatické výuky a nenásilně navozované mezipředmětové vazby, udržovaly žáky v pracovní aktivitě a činily hodiny zajímavými.

Promyšlená motivace byla ve všech navštívených hodinách na příkladné úrovni. Žáci byli kladně motivováni jak v úvodní části, tak v průběhu celé výuky, a to především změnami činností, skupinovou výukou, možností práce s názornými materiály. Zájem žáků o výuku podporovalo také pozitivní hodnocení a ocenění i malých pokroků. V hodinách byli schopni a ochotni týmově spolupracovat a rozhodovat o přidělení sociálních rolí ve skupině.

Ve všech sledovaných třídách i mimo ně panovala příjemná atmosféra vzájemné důvěry, respektu, tolerance a ohleduplnosti, podtržená možností vyjadřovat svůj vlastní postoj a názor. Rozvoji komunikativních dovedností žáků věnovaly všechny učitelky náležitou pozornost. V závěrech hodin nechybělo shrnutí učiva a celkové zhodnocení dosažené práce. Všechny učitelky často využívaly slovního pozitivně zaměřeného hodnocení a respektovaly individuální schopnosti žáků. Písemné projevy byly pravidelně kontrolovány, známkovány a následně žáky opravovány. V průběhu sledovaných hodin se v menší míře také využívalo možnosti vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině vybraných předmětů v 1.–5. ročníku jsou na vynikající úrovni.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání zjišťuje škola jednak prostřednictvím celostátních testů Kalibro a dále v českém jazyce a matematice zadáváním kontrolních prací, které sestavuje ředitelka školy ve spolupráci s ostatními vyučujícími. Výsledky vyhodnocuje a v případě potřeby přijímá neodkladná opatření ke zlepšení vzniklého stavu, nejčastěji formou doučování. Žáci 4. a 5. ročníku se zapojují do celostátního matematického testu Klokánek, literárních, výtvarných a sportovních soutěží.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad zřizovací listiny a rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení

Zřizovací listina Základní školy, Dolní Branná, okres Trutnov ze dne 13. 11. 2002, bez čj.

Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 20. 10. 2003 pod čj. 20 388/2003-21.

Uvedené doklady jsou v zájmemném souladu.

Základní škola nabízí žákům nadstandardní množství školních i mimoškolních aktivit. Organizuje plavecký výcvik pro žáky 2. a 3. ročníku dle osnov a všichni ostatní žáci se dále účastní nepovinného výcviku v rozsahu 20 hodin. V zimním období organizuje v rámci tělesné výchovy lyžařský výcvik na běžkách. Sportovně nadaní žáci mají možnost rozvíjet svoje schopnosti v nepovinném předmětu sportovní hry. Všichni žáci školy hrají na zobcovou flétnu.

V prostoru školní zahrady vybudovali žáci „Krakonošovu skalku“ vysázením smrčků vytvořili živý plot na hranici školního pozemku. Pravidelně vystupují při společenských akcích organizovaných Obecním úřadem v Dolní Branné. Vyučující zorganizovali a nacvičili se žáky celovečerní kulturní program v rámci školní akademie, které se účastnilo cca 200 diváků. Vyučující i žáci školy přispívají pravidelně do Zpravodaje Dolní Branné. Uvedené skutečnosti potvrzují velmi dobrou spolupráci školy se svým zřizovatelem.

Škola dále pořádá každoročně cyklistický výcvik završený společným výletem, školní exkurze a výlety s výukovými programy a několikrát zabezpečovala zájezd pro žáky do Chorvatska.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 20. 10. 2003, čj. 20 388/2003-21
2. Zřizovací listina školy ze dne 13. 11. 2002, čj. neuvedeno
3. Jmenování paní PaedDr. Jany Hruškové ředitelkou ZŠ Dolní Branná, okres Trutnov ze dne 25. 11. 2003 s účinností od 1. 1. 2003, čj. 495/2002-901/1
4. Vzdělávací program Základní škola, schválený MŠMT ČR dne 30. 4. 1998 pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. 9. 1996, úpravy a doplňky schválilo MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod čj. 25 018/98-2 s platností od 1. 9. 1998

5. Učební plány vzdělávacího programu za školní roky 2002/2003 a 2003/2004, razítko, podpis ředitelky školy
6. Individuální vzdělávací plány žáků s diagnostikovanými poruchami učení vedené ve školním roce 2003/2004
7. Rozvrhy hodin pro školní rok 2003/2004, razítko, podpis ředitelky školy
8. Třídní knihy vedené od školního roku 1999/2000 do školního roku 2003/2004, razítko školy
9. Třídní výkazy a katalogové listy žáků vedené ve školním od školního roku 1999/2000 do roku 2003/2004
10. Vzorky žákovských knížek a písemných prací žáků ve školním roce 2003/2004
11. Záznamy o práci v zájmových útvarech vedené ve školním roce 2003/2004, razítko školy
12. Vysvědčení žáků vydané za I. pololetí školního roku 2003/2004, razítko, podpisy ředitelky školy a třídních učitelů
13. Ověřené kopie dokladů o vzdělání všech pedagogických pracovníků
14. Zápisy z jednání pedagogické rady vedené od školního 1992/1993
15. Vnitřní řád školy pro žáky ZŠ Dolní Branná ze dne 14. 11. 2002, razítko, podpis ředitelky školy
16. Kniha úrazů vedená ve školním roce 2003/2004
17. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V3-01 ke dne 30. 9. 2003
18. Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků ze dne 5. 9. 2003. razítko, podpis ředitelky školy
19. Výchovně vzdělávací plán pro školní rok 2003/2004 ze dne 15. 9. 2003, razítko, podpis ředitelky školy
20. Plán dalšího vzdělávání pedagogů ze dne 15. 1. 2004, razítko, podpis ředitelky školy
21. Koncepce Základní školy, Dolní Branná ze dne 1. 9. 2003, razítko, podpis ředitelky školy
22. Organizační řád školy ze dne 1. 1. 2003, razítko, podpis ředitelky školy
23. Provozní řád školy ze dne 1. 9. 2001, razítko, podpis ředitelky školy
24. Výroční zpráva školy za školní rok 2003/2003 ze dne 28. 8. 2003, razítko, podpis ředitelky školy
25. Inspekční zpráva České školní inspekce z 18. 11. 1999, čj. 095 34/99-2004
26. Hospitační záznamy ředitelky školy z kontrolní činnosti ve školním roce 2003/2004
27. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2003/2004
28. Zpravodaj Dolní Branné č. 2 z prosince 2003
29. Podkladová inspekční dokumentace
30. Hospitační záznamy ČŠI

ZÁVĚR

Stávající personální podmínky a péče ředitelky školy o jejich neustálé zlepšování umožňují velmi kvalitní činnosti školy v oblasti výchovy a vzdělávání. Bez odborné a pedagogické způsobilosti je vyučováno minimum předmětů.

Materiálně-technické podmínky nadstandardním způsobem podporují efektivitu vzdělávání a výchovu při realizaci zvoleného vzdělávacího programu.

Učební osnovy byly ve všech sledovaných předmětech plněny. Rozsah a výběr učiva korespondoval se schopnostmi žáků. Žákům s diagnostikovanými vývojovými poruchami je věnována individuální péče. Průběh vzdělávání byl shledán vysoce kvalitním. Převládaly metody, které žáky aktivizovaly a přispívaly tak k efektivnějšímu zvládnutí učiva. Ve vzájemné interakci a komunikaci byla ze strany vyučujících respektována osobnost žáka. Škola nabízí žákům nadstandardní množství školních a mimoškolních aktivit. Ze života a chodu školy je patrná velmi dobrá spolupráce se zřizovatelem.

Od poslední inspekce konané v roce 1999 prošla škola dalším pozitivním vývojem v oblasti materiálně-technických podmínek. Přetrvává vysoká kvalita výchovně-vzdělávací práce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavel Antoš	Antoš v. r.
Členové týmu	Mgr. Martina Bělková	M. Bělková v. r.
Členové týmu	Miloslava Havlíčková	
Členové týmu	Věra Jiránková	

V Jičíně dne 24. června 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. 6. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

PaedDr. Jana Hrušková

Jana Hrušková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Denisova 1073, 506 01 Jičín. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	9. 7. 2004	i2-1113/04-5023/A
Zřizovatel	9. 7. 2004	i2-1113/04-5023/B

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.